

Vision om läkares sjukskrivningstal kan försvinna Företagshälsovård bättre än halverad sjukskrivning

Sjukskrivningstalen för läkare ska halveras inom två år. Detta delmål i Läkarförbundets vision om arbetsmiljö fastställdes förra året. Men nu ska målet bort.

Det är på förslag från förbundets arbetslivsgrupp som centralstyrelsen till årets fullmäktigemöte föreslår att stryka detta delmål i förbundets vision om arbetsmiljö. Att det skulle bero på att tiden för målet rinner ut tycker gruppens ordförande är en allför provocerande tolkning.

II – Vi tar inte bort det här målet för att vi inte törs ha kvar det, utan för att vi tyckte att det var ett trubbigt mål. Sjukskrivningsfrekvensen bland läkare är väldigt komplex, det finns också en stor sjuknärvaro.

Det säger Gunnar Sandberg som är ordförande i Läkarförbundets arbetslivsgrupp (Alg).

Inför förra årets fullmäktigemöte sa Stephan Stenmark, som då var ordförande i Alg, att sjukfrånvaron inom läkarkåren har ökat drastiskt, även om den inte alls är lika hög som bland andra personalgrupper i vården. Stephan Stenmark ansåg att målet att halvera läkarnas sjukskrivningstal inom två år var nödvändigt och realistiskt (LT nr 22/2002).

Det tror inte Gunnar Sandberg som jämför det med regeringens mål

att halvera sjuktalen till 2008.

– Jag är kritisk till regeringens mål. Detta är mycket mer komplicerat än att bara prata om siffror i form av sjukskrivningar. Det viktiga är ju hur vi mår.

Gunnar Sandberg tycker att det är rimligare att tala i termer av ohälsa än om formella sjukskrivningar. Han och Alg hävdar därför att en halvering av sjukskrivningstalen därför skulle kunna få helt felaktiga effekter.

– Vi vet faktiskt inte riktigt vad som är en rimlig sjukskrivningsnivå för läkare. Det kanske i verkligheten skulle vara samma nivå som det är nu, men att det finns dem som man skulle kunna hålla friskare och dem som skulle behöva vara sjukskrivna.

Först ökas för att sedan minskas?

Gunnar Sandberg säger att Läkarförbundet självklart vill att läkarna ska vara så friska som möjligt, och att det säkert finns delar av sjukskrivningarna som skulle behöva minska.

– Men då kanske sjukskrivningarna skulle behöva ökas? Jag har en känsla av att det fortfarande finns många läkare som av olika skäl kanske borde hållit sig hemma, men går till jobbet i alla fall.

Därför vill Gunnar Sandberg istället fokusera på den bakomliggande ohälsan. I enlighet med det har Alg föreslagit, och centralstyrelsen beslutat, att lägga till ett delmål om att alla läkare ska erbjudas företagshälsovård. Han säger att det känns fel att inte hälso- och sjukvården är ett föredöme när det gäller företagshälsovård.

– Jag själv har jobbat 35 år i sjukvården och aldrig föreslagits en hälsoundersökning, förrän nu när jag byter jobb och ska bli chef i Halland. Då vill de hälsoundersöka mig, det tycker jag är jättebra.

Förändringen av delmålen i Vision 10 ska diskuteras och slutgiltigt beslutas om under fullmäktigemötet i nästa vecka.

Sara Hedbäck
sara.hedback@lakartidningen.se

Ur *Läkartidningen*
nr 22, 2002.

I luren: Lars Olof Kallings

Hallå, vad kan ni göra för HIV-drabbade länder?

Lars Olof Kallings.

II Professor Lars Olof Kallings har av FNs generalsekreterare Kofi Annan utsetts till Special Envoy för HIV/aids i Östeuropa med rang av biträdande generalsekreterare i FN.

Vad gör en Special Envoy?

– Vi är fyra Special Envoys som har utsetts för att kunna företräda Kofi Annan i frågor som rör HIV/aids i hårt drabbade delar av världen. Rangén är viktig eftersom det är den nivån som erfordras för att man ska kunna träffa och påverka statschefer och andra regeringsföreträdare.

– Mitt arbete går ut på att se till att länderna i Östeuropa följer den FN-överenskommelse från 2001, som alla världens länder ställt sig bakom, om åtgärder för att förebygga spridningen av aids och lindra konsekvenserna.

Östeuropa har haft den snabbaste spridningen av aids i världen vilket hänger ihop med den ekonomiska och sociala omställningen i och med Sovjetunionens fall.

Är du orolig över den utvecklingen?

– Ja, i Östeuropa marginaliseras detta problem. Många anser att människor med HIV har sig själva att skylla. Ledande politiker i flera av dessa länder pratar aldrig om aids.

Varför gick uppdraget till dig?

– Jag har arbetat med aidsfrågor sedan 1984 och har stor internationell erfarenhet inom området. Sedan tror jag att det är naturligt att en svensk får uppdraget eftersom det handlar om våra grannländer.

Hur känner du inför uppdraget?

– Det är ett stort förtroende, men samtidigt en svår uppgift, eftersom jag ser det som mitt uppdrag att försöka åstadkomma en förändring av djupt rotade attityder. Vissa av de här länderna är inte så lätta att arbeta med, där mänskliga rättigheter sitter trångt och frivilligorganisationerna ännu inte är tillräckligt etablerade.

Lars Olof Kallings har nyligen avgått som generalsekreterare för International AIDS Society. Tidigare har han bland annat varit chef för Statens bakteriologiska laboratoriet (numera efterträtt av Smittskyddsinstitutet).

Sara Zetterlund-Holfve

Krafttag för färre sjukskrivningar

Sjukskrivningstalen för läkare ska halveras inom två år. Vägen dit går via mindre organisatoriska enheter med tydliga mål och ökad delaktighet och där medarbetarna blir sedda, enligt Stephan Stenmark, Läkarförbundet.

II Halverad sjukfrånvaro för läkare inom två år. Det är ett av de mål som Läkarförbundet ska arbeta för, enligt förbundets egen vision.

Stephan Stenmark är ordförande i Läkarförbundets arbetslivsgrupp, ALG. Han tror att målet är realistiskt.

– sprida kunskapen och politiken och inte minst se till att medlemmarna lokalt ställer krav.

Könsperspektivet måste uppmärksammas. Man måste fråga sig om kvinnors och mäns roll skiljer sig åt på arbetsplatsen. Är arbetssättet lika bra för män som för kvinnor? Spelar det någon roll om man som kvinna respektive man är trebarnsförälder? Sådana frågor ställs i alldeles för liten utsträckning, enligt Stenmark.

– Det gäller att få konkret hjälp i jämställdhetsarbetet.

FOTO: JAN HÅKANSSON

»Sjukskrivningsfrekvensen för läkare är komplex«, säger Gunnar Sandberg.

FOTO: PETER KÖRBERG